

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ОСВІТИ»

НАКАЗ

« 20» квітня 2021 р.

м. Київ

№ 31 - аг

**Про проведення навчання кандидатів у
регіональні експерти щодо оцінювання
якості освітнього процесу у закладах
дошкільної освіти з використанням методики
Early Childhood Environment Rating Scale**

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року №471 «Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України», наказів Міністерства освіти і науки України від 06.01.2021 р. № 30 «Про затвердження Оперативного плану Міністерства освіти і науки України на 2021 рік», від 10.04.2020 № 504 «Про затвердження календарного плану організації та проведення дослідження якості дошкільної освіти з використанням методики Early Childhood Environment Rating Scale (далі – ECERS-3), наказу державної установи «Український інститут розвитку освіти» від 08.10.2020 № 51-аг «Про конкурсний відбір регіональних експертів оцінювання якості дошкільної освіти з використанням методики Early Childhood Environment Rating Scale» та з метою належного проведення дослідження якості дошкільної освіти,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

1.1. Список кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3 та резервний список кандидатів у регіональні експерти з оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3, які пройшли поетапний конкурсний відбір (додаток 1).

1.2. Затвердити програму навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3 (додаток 2).

1.3. Затвердити графік проведення навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3 (додаток 3).

1.4. Затвердити зразок сертифікату про проходження навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3 (додаток 4).

2. Відділу дошкільної та початкової освіти (О. Косенчук):

2.1. Організувати навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3.

2.2. За результатами проведеного навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3 видати сертифікати встановленого зразка.

2.3. Забезпечити методичний супровід кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти ECERS-3.

2.4. Здійснити координування проведення оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3 на регіональному рівні.

3. Матеріально-відповідальній особі (Т. Костюченко) видати зі складу методики ECERS-3 начальнику відділу дошкільної та початкової освіти (О. Косенчук) для методичного забезпечення навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти ECERS-3 та здійснити відправку методик ECERS-3 за допомогою оператора зв'язку ТОВ «Нова Пошта» згідно з додатком до наказу.

4. Головному бухгалтеру (Смаліус Н.) здійснити списання методик Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS-3) з балансу державної установи «Український інститут розвитку освіти» на підставі квитанцій оператора зв'язку ТОВ «Нова Пошта».

5. Контроль за виконанням наказу покласти на першого заступника Н. Софій.

Директор

В. КАРАНДІЙ

Додаток 1
до наказу державної установи
«Український інститут розвитку освіти»
від «_____» _____ 2021 року
№ _____

**Список кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості
освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням
методики Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS-3)**

Область	Прізвище, ім'я, по-батькові	Місце роботи та посада
Вінницька область	Закревська Ольга Ігорівна	ДНЗ №2 "Ялинка", м. Гнівань, вихователь
Волинська область	Рудь Галина Володимирівна	Комунальний заклад " Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №7 "Волиняночка", вихователь - методист
Дніпропетровська область	Білоус Світлана Валеріївна	Комунальний заклад "Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №18 "Оленка" Кам'янської міської ради, директор
	Балала Любов Іванівна	КЗВО «ДАНО» ДОР», старший викладач кафедри дошкільної та початкової освіти
	Мовчан Наталія Василівна	Комунальний заклад "Підгородненський навчально-виховний комплекс №1" Дніпровської районної ради Дніпропетровської області", заступник директора з НВР
Донецька область	Поуль Валентина Станіславівна	Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, завідувач кафедри психології та розвитку особистості
	Ганзуля Наталя Леонідівна	Відділ координації методичної роботи та національно-патріотичного виховання молоді управління освіти, сім'ї, молоді та спорту Волноваської райдержадміністрації, методист
	Руріч Людмила Олексіївна	Дошкільний навчальний заклад №34 "Вуглик" відділу освіти Добропільської міської ради, вихователь-методист
	Корнєєва Оксана Леонідівна	Костянтинівський дошкільний навчальний заклад №31 "Мир", завідувач

Житомирська область	Тарнавська Наталія Петрівна	Житомирський державний університет імені Івана Франка, доцент кафедри дошкільної освіти та педагогічних інновацій
	Пойдіна Леся Володимирівна	Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №28 "Казка" м. Бердичева Житомирської обл., завідувач
	Гайченя Альона Олександрівна	ДНЗ №11, м.Коростень, вихователь
Закарпатська область	Чурей Ярослава Олегівна	ЗДО с. Жорнава, директор
	Даніч Наталія Іванівна	Навчально-виховний комплекс "Ялинка", вихователь, вихователь-методист
Запорізька область	Околович Олена Сергіївна	Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 144 "Запорожець" Запорізької міської ради Запорізької області, завідувач
	Пантюхова Анна Володимирівна	Територіальний відділ освіти Хортицького району департаменту освіти і науки Запорізької міської ради, районний методичний кабінет, методист методичного кабінету
	Кузь Ганна Володимирівна	Дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) "Надія" Запорізької міської ради Запорізької області, вихователь-методист
	Палайда Тетяна Іванівна	Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №270 "Іскринка" Запорізької міської ради запорізької області, вихователь-методист
Івано-Франківська область	Мінда Людмила Зіновіївна	Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, методист з дошкільної освіти
	Голей Тарас Борисович	ЗДОН №1 "КАЛИНОНЬКА" (ясла-садок), м.Івано-Франківськ, завідувач
	Терновецька Христина Ігорівна	Коломийський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №11 "Сонечко", вихователь-методист
Київ	Куземко Леся Валентинівна	Центр самопізнання і саморозвитку Київського університету імені Бориса Грінченка, завідувач

	Регент Алла Вікторівна	ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти", методист в. к. відділу менеджменту освіти
	Новик Ірина Михайлівна	Відділ дошкільної та початкової освіти Державної установи «Український інститут розвитку освіти», методист
	Венгловська Олена Анатоліївна	Київський університет імені Бориса Грінченка, доцент кафедри педагогіки та психології
Київська область	Гаврилко Анна Юріївна	Академія щастя "Leap kids", вихователь
	Грузинська Ірина Миколаївна	Агентство із забезпечення якості вищої освіти, провідний фахівець відділу по роботі з галузевими експертними радами та незалежними установами оцінювання якості вищої освіти
	Кравчинська Тетяна Сергіївна	ЦПО ДЗВО "Університет менеджменту освіти" НАПН України, доцент кафедри філософії і освіти дорослих
Кіровоградська область	Гагаріна Наталія Павлівна	Комунальний заклад "Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського", старший викладач кафедри дошкільної та початкової освіти
Луганська область	Лисицька Наталія Олексіївна	КЗ "Лисичанський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 7 "Іскорка", вихователь-методист
	Косенко Наталія Миколаївна	Лисичанський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №8 "Світлячок", вихователь-методист
	Шкрабалюк Євгенія Володимирівна	Бутівський комунальний заклад дошкільної освіти (дитячий садок) "Колосок" Чмирівської сільської ради Старобільського району Луганської області, директор
Львівська область	Шабат Христина Леонідівна	керівниця Центру гідності дитини при Українському католицькому університеті
	Нагірна Софія Юріївна	Міжнародна програма для дітей та їх родин "Крок за Кроком", тренер
	Лужецька Анастасія Тарасівна	Пташеня. Дитячий простір, керівниця з розвитку нових проєктів

Миколаївська область	Вербик Оксана Анатоліївна	Коблівський ЗДО "Сонечко", вихователь-методист
	Ревуцька Ольга Володимирівна	ЗДО №123 "Синичка", м. Миколаїв, директор
	Бондар Ольга Юріївна	Міський центр комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю, директор
Одеська область	Керізь Алла Владиславівна	Міський методичний кабінет відділу освіти Чорноморської міської ради Одеської області, методист
	Ганзій Інна Володимирівна	КУСВТГРР «Роздільнянський районний центр забезпечення та обслуговування закладів і установ освіти», районний методичний кабінет, методист
	Паламарчук Ірина В'ячеславівна	КЗВО "Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради", завідувач лабораторії дошкільної освіти
Полтавська область	Токар Олена Віталіївна	ДНЗ (ясла-садок) "Журавлик" Калуської міської ради, директор
	Моргун Ірина Вікторівна	Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського, методист дошкільної, початкової та спеціальної освіти
Рівненська область	Заїка Людмила Євгенівна	Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) компенсуючого типу (санаторний) №16 Рівненської міської ради, вихователь-методист
	Петрик-Щокова Ірина Петрівна	ТОВ Приватний заклад дошкільної освіти "BabyLand", директор
	Кучерук Ольга Петрівна	Олександрійський ЗДО, вихователь-методист
Тернопільська область	Бачинська Наталія Ярославівна	Тернопільський ОКІПЮ, методист відділу дошкільної та початкової освіти
	Починок Тетяна Миколаївна	Заклад дошкільної освіти №26, м. Тернопіль, завідувач
	Верещак Світлана Іванівна	Дошкільний навчальний заклад загального розвитку №3 м. Кременець, вихователь-методист

Сумська область	Куліш Інна Дмитрівна	Глухівський національний педагогічний університет ім.О.Довженка, декан факультету дошкільної освіти
	Кравцова Людмила Віталіївна	Сумський дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) №28 "Ювілейний" Сумської міської ради, практичний психолог
Харківська область	Ніколаєва Саїда Сардарівна	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, старший інспектор центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти
	Шамшура Ірина Анатоліївна	Комунальний вищий навчальний заклад "Харківська академія неперервної освіти", викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти
Херсонська область	Панченко Олена Валеріївна	Комунальна установа «Скадовський районний методичний кабінет», методиста
	Воротило Світлана Олександрівна	Киселівський ясла - садок Білозерського району Херсонської області, завідувач
Хмельницька область	Мугир Оксана Вікторівна	ЗДО №4"Сонечко", вихователь-методист
	Бахмат Наталія Валеріївна	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, заступник декана педагогічного факультету з наукової роботи та інформатизації освітнього процесу
	Коваленко Наталія Олександрівна	Хмельницький дошкільний навчальний заклад № 45 "Ялинка", завідувача
	Бурбела Людмила Броніславівна	Хмельницький дошкільний навчальний заклад № 29 "Ранкова зірка", вихователь-методист
Черкаська область	Короп Лариса Володимирівна	Заклад дошкільної освіти (ясла - садок) "Яблунька" с. Худяки Леськівської сільської ради Черкаського району Черкаської області, директор
	Сіренко Алла Євгенівна	КНЗ "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради", завідувач відділу дошкільної освіти

	Петраш Наталія Олексіївна	Дошкільний навчальний заклад (ясла - садок) комбінованого типу №73 "Мальвіна" Черкаської Міської ради, вихователь-методист
Чернівецька область	Кусяк Олеся Василівна	Дошкільний навчальний заклад №8 м. Чернівці, вихователь
	Савчук Олена Славіковна	Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області, методист науково-методичного центру дошкільної та початкової освіти
Чернігівська область	Череватенко Тетяна Василівна	ЗДО № 1, м. Чернігів, вихователь-методист
	Нестерова Галина Сергіївна	ДНЗ № 9 Прилуцької міської ради Чернігівської області, вихователь
	Кутенцова Наталія Борисівна	КУ "Центр професійного розвитку педагогічних працівників Чернігівської міської ради", консультант

Резервний список кандидатів у регіональні експерти з оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3

Область	П.І.Б. кандидата у експерти	Місце роботи, посада
Вінницька область	Палагута Людмила Семенівна	ЗДОН№2 "Калинка", практичний психолог, корекційний психолог
Кіровоградська область	Бурковська Оксана Володимирівна	Заклад дошкільної освіти ясла-садок комбінованого типу №39 Олександрійської міської ради Кіровоградської області, вихователь
Київ	Рожнятовська Марина Володимирівна	Puzzle Дитячий Центр, засновниця

**Програма навчання
кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості
освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням
методики Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS-3)**

Розробник: державна установа «Український інститут розвитку освіти» (Укладачі: О. Косенчук к.п.н., доцент, начальниця відділу дошкільної та початкової освіти ДУ «Український інститут розвитку освіти», С. Бойкович, експертка з дошкільної освіти, Команда підтримки реформ Міністерства освіти і науки України).

1.1. Загальні положення

Загальні положення Програми навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3 (далі – Програма) розроблено відповідно до державної політики в галузі дошкільної освіти, постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року №471 «Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України», наказів Міністерства освіти і науки України від 06.01.2021 р. № 30 «Про затвердження Оперативного плану Міністерства освіти і науки України на 2021 рік» від 10.04.2020 № 504 «Про затвердження календарного плану організації та проведення дослідження якості дошкільної освіти з використанням методики Early Childhood Environment Rating Scale (далі – ECERS-3), наказу державної установи «Український інститут розвитку освіти» від 08.10.2020 №51-аг «Про конкурсний відбір регіональних експертів оцінювання якості дошкільної освіти з використанням методики Early Childhood Environment Rating Scale» щодо проведення оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти за шкалою дослідження ECERS (Early Childhood Environment Rating Scale) в Україні.

Необхідність підготовки регіональних експертів зумовлена Програмою діяльності Уряду від 29.09.2019 р., у якій визначено завдання щодо здійснення оцінювання якості дошкільної освіти за шкалою ECERS (Early Childhood Environment Rating Scale). Нині в Україні немає експертів, які можуть проводити дослідження з оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3. Цей факт засвідчує потребу в організації і проведенні навчання регіональних експертів за розробленою Програмою.

1.2. Цільова аудиторія

Кандидати у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3.

1.3. Мета і завдання

Метою Програми навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3 є формування системи знань про принципи, структуру, особливості застосування методики ECERS-3, здатності та готовності до проведення педагогічного спостереження та оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти за запропонованими підшкалами, параметрами та індикаторами.

Реалізація визначеної мети спрямована на розв'язання таких **завдань**:

- ознайомити кандидатів у регіональні експерти з метою, завданнями, принципами, структурою, базовими поняттями міжнародної методики Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS-3);
- поглибити знання щодо розуміння сутності понять “якість дошкільної освіти”, “дослідження якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти”, “підшкали, параметри, індикатори оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти”, “інструменти оцінювання”;
- сформуванати здатність та готовність до застосування міжнародної методики Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS-3) в оцінюванні якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти;
- ознайомити з алгоритмом дій експерта під час проведення ним/нею оцінювання параметрів, визначених методикою Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS-3);
- навчити фіксувати результати дослідження в оціночних бланках та робити узагальнення;
- сформуванати усвідомлене розуміння впливу результатів, отриманих у перебігу дослідження, на підвищення показників якості дошкільної освіти в Україні.

1.4. Напрями навчання

Навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти буде здійснюватися за такими напрямками: ознайомлення із структурою, змістом, особливостями впровадження в освітній процес закладів дошкільної освіти України міжнародної методики ECERS-3; оволодіння практичними навичками із проведення процедури дослідження; формування загальних та професійних компетентностей.

1.5. Результати навчання

Навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти спрямоване на формування в учасників загальних та професійних компетентностей.

Загальні компетентності спрямовані на формування умінь, що мають бути притаманні регіональним експертам, зокрема це такі уміння, як:

- вчитися й бути готовим до отримання нового досвіду;
- брати на себе відповідальність й приймати обґрунтовані рішення;
- діяти об'єктивно, відповідно до пропонованих алгоритмів та інструкцій;

- налагоджувати комунікацію з командою експертів та учасниками освітнього процесу закладів дошкільної освіти.

Професійні компетентності: комунікаційна, мовленнєва, цифрова, психологічна, емоційно-етична, інклюзивна, прогностична, організаційна, рефлексивна, компетентність педагогічного партнерства, здатність до навчання впродовж життя.

Очікувані результати навчання за Програмою:

- знати мету, завдання, сутність підшкाल, параметрів та індикаторів оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти за методикою Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS-3);
- вживати у професійному мовленні ключові поняття, що є загальноприйнятими для міжнародної методики ECERS-3;
- діяти відповідно до запропонованих алгоритмів та методичних рекомендацій;
- здійснювати педагогічне спостереження;
- розуміти і приймати виклики, що пов'язані із проведенням процедури оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти;
- розвивати власні дослідницько-пошукові уміння (уміння спостерігати, аналізувати й узагальнювати інформацію, заповнювати оціночні бланки, робити висновки);
- дотримуватися етичних норм експерта під час проведення дослідження;
- проводити процедуру оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3;
- узагальнювати результати дослідження.

1.6. Змістово-методичне забезпечення Програми

Усі слухачі, які проходять навчання за Програмою, забезпечуються такими індивідуальними друкованими та електронними навчально-методичними матеріалами, як:

- Гармс Т. Шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. Третє видання (Ecers-3) / Тельма Гармс, Річард М. Кліффорд, Деббі Краєр / пер. з англ. О. Тільна. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 116 с.;
- електронні презентації теоретичних матеріалів за змістом вебінарів;
- розробки самостійних та практичних завдань, що складає змістово-методичне забезпечення реалізації Програми.

2. Зміст програми та форми роботи

Зміст Програми складається з теоретичної, практичної підготовки кандидатів у регіональні експерти, а також виконання ними самостійної роботи.

Теоретична складова Програми зорієнтована на оволодіння кандидатами у регіональні експерти основними категоріями і поняттями; принципами та особливостями впровадження методики ECERS-3 в Україні, ознайомлення із змістовими характеристиками підшкाल, параметрами та індикаторами пропонованої методики.

Зміст *практичної складової* Програми передбачає формування здатності та готовності кандидатів у регіональні експерти до: проєктування процедури оцінювання якості освітнього процесу у закладі дошкільної освіти; проведення дослідження, відповідно до визначених алгоритмів та рекомендацій; роботи з бланками оцінювання; узагальнення результатів досліджень.

Практичні завдання цільовою аудиторією виконуються у перебігу занять, що передбачені Програмою (додаток №3 цього наказу) та зорієнтовані на набуття умінь організовувати, проводити оцінювання якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з використанням методики Early Childhood Environment Rating Scale.

Самостійна робота орієнтована на створення майбутніми експертами практичного кейсу, що містить опис результатів із виконання завдань, що спрямовані на вивчення сутності та переваг методики ECERS-3, аналіз змісту показників та індикаторів оцінювання психолого-педагогічних, організаційних, матеріально-технічних умов, що наявні в закладі дошкільної освіти для індивідуального розвитку дитини, особливостей планування варіативних форм активностей дітей, відповідно до пропонованих шкал. Що укладається експертами після вивчення змістового модуля №1. Результати практичного кейсу є підґрунтям для вивчення змістового модуля №2.

Навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3 забезпечується за дистанційною, мережевою *формами навчання* шляхом проведення інтерактивних вебінарів, онлайн-практикумів, обговорення актуальних питань та обмін досвідом щодо впровадження міжнародної методики.

Зміст Програми складається з дев'яти взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання слухачі складають підсумковий тест.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год. (1 кредит ЄКТС), з них: 6 год. – лекцій; 12 год. – практичні заняття; 10 год. – самостійна робота слухачів (розроблення практичного кейсу), 2 год. – підсумкові заходи.

Навчально-тематичний план

Назва тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Підсумковий тест	Усього
МОДУЛЬ 1. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗА МІЖНАРОДНОЮ ШКАЛОЮ ECERS-3					
Тема 1. Загальна характеристика шкали ECERS-3 як інструменту оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти	2	–	2	–	4
Тема 2. Особливості змісту «Простір і вмеблювання»; практичні аспекти та особливості оцінювання	–	2	–	–	2

Тема 3. Зміст підшкали «Повсякденні практики особистого догляду»: практичні засади та особливості оцінювання	–	2	–	–	2
Тема 4. Домінанта підшкали «Мовлення та грамотність»: практичні аспекти та особливості оцінювання	–	2	–	–	2
Тема 5. Сутнісна характеристика підшкали: «Види навчально-пізнавальної діяльності»: практичні засади та особливості оцінювання	–	2	–	–	2
Тема 6. Характеристика підшкали «Взаємодія»: особливості спостереження та оцінювання	–	2	–	–	2
Тема 7. Сутність і зміст підшкали «Структурування програми»	–	2	–	–	2
Разом за модулем	2	12	2	–	16
МОДУЛЬ 2. ECERS-3 ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИМІРЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗДО					
Практичний кейс для самостійного опрацювання	–	–	4	–	4
Тема 8. Адміністрування шкали ECERS-3	2	–	2	–	4
Тема 9. ECERS-3: зворотний зв'язок із кандидатами у регіональні експерти	2	–	2	–	4
Разом за модулем	4	–	8	–	12
Підсумкові заходи	2	–	–	2	2
Усього	6	12	10	2	30

Система та критерії оцінювання результатів навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики Early Childhood Environment Rating Scale визначаються за результатами проходження підсумкового тесту.

Підсумковий тест складається з 50 тестових завдань, одне тестове завдання оцінюється в 2 бали. Максимальну кількість балів, яку можуть отримати учасники 100 балів. Прохідний бал більше 50 балів. Учасники, які успішно склали тест, отримають сертифікат.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗА МІЖНАРОДНОЮ ШКАЛОЮ ECERS-3

Тема 1. Загальна характеристика шкали ECERS-3 як інструменту оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти

Концепція, зміст та структура шкали ECERS-3. Інноваційність параметрів шкали в організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. Достовірність і валідність інструменту. Рекомендації під час проведення спостереження. Пояснення та аналіз термінів, що використовуються у шкалі. Система оцінювання.

Тема 2. Особливості змісту «Простір і вмеблювання»: практичні аспекти та особливості оцінювання

Загальний огляд, сутність та характеристика підшкали «Простір та вмеблювання». Пояснення та зміст параметра «Внутрішній простір». Особливості параметра «Умеблювання для догляду, гри та навчання». Сутність параметра «Облаштування групового простору для гри та навчання». Параметр «Місця для усамітнення» - зміст, сутність та особливості. Характеристика параметра «Візуальне оформлення простору, пов'язане з дітьми». Складові параметра «Простір для розвитку великої моторики». Зміст та аналіз параметра «Обладнання для розвитку великої моторики».

Тема 3. Зміст підшкали «Повсякденні практики особистого догляду»: практичні засади та особливості оцінювання

Загальна характеристика та складові підшкали «Повсякденні практики особистого догляду». Зміст параметра «Споживання їжі». Особливості параметра «Туалетно-гігієнічні процедури». Параметр «Здоров'язбережувальні практики». Сутність та характеристика параметра «Безпека».

Тема 4. Домінанта підшкали «Мовлення та грамотність»: практичні аспекти та особливості оцінювання

Складові та характеристика підшкали «Мовлення та грамотність». Сутність параметра «Допомога у розширенні словника». Зміст параметра «Заохочення дітей до мовлення». Основні характеристики параметра «Використання персоналом книжок у роботі з дітьми». Складові параметра «Заохочення дітей до користування книжками». Зміст параметра «Знайомство з друкованим текстом».

Тема 5. Сутнісна характеристика підшкали: «Види навчально-пізнавальної діяльності»: практичні засади та особливості оцінювання

Характеристика та сутність підшкали «Види навчально-пізнавальної діяльності». Зміст параметра «Дрібна моторика». Особливості параметра «Мистецтво». Аспекти параметра «Музика та рух». Характеристика параметра

«Кубики». Зміст параметра «Рольова гра». Особливості параметра «Природа/наука». Основні характеристики та відмінності «математичних» параметрів: «Математичні матеріали та види діяльності», «Математика в повсякденному житті», «Розуміння зображених чисел». Зміст і сутність параметра «Сприяння прийняттю різноманітності». Особливості параметра «Правильне використання технологій».

Тема 6. Характеристика підшкали «Взаємодія»: особливості спостереження та оцінювання

Зміст та сутність підшкали «Взаємодія». Характеристика параметра «Нагляд за діяльністю, пов'язаною з великою моторикою». Особливості параметра «Індивідуалізоване навчання й учіння». Зміст параметра «Взаємодія персоналу з дітьми». Суть параметра «Взаємодія між однолітками». Особливості параметра «Дисципліна».

Тема 7. Сутність і зміст підшкали «Структурування програми»

Зміст та характеристика підшкали «Структурування програми». Особливості оцінювання параметрів «Зміна діяльності та час очікування», «Вільна гра», «Загальногрупові діяльності: гра та навчання». Аналіз поняття «переходи між діяльністю» та приклади методичного використання. Зміст і сутність поняття «вільна гра».

МОДУЛЬ 2. ECERS-3 ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИМІРЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Практичний кейс для самостійного опрацювання

Виконання завдань, що спрямовані на вивчення сутності та переваг методики ECERS-3, аналіз змісту показників та індикаторів оцінювання психолого-педагогічних, організаційних, матеріально-технічних умов, що наявні в закладі дошкільної освіти для індивідуального розвитку дитини, особливостей планування варіативних форм активностей дітей, відповідно до пропонованих шкал. Практичний кейс реалізується у два етапи:

- 1) аналіз відеофрагменту та фіксація результатів оцінювання в протоколі;
- 2) здійснення тестового оцінювання якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти фіксація результатів оцінювання в протоколі (заклад за вибором кандидата в регіональні експерти).

Тема 8. Адміністрування шкали ECERS-3

Інструктаж з користування бланком оцінювання. Аналіз індикаторів з позначкою «Не застосовується». Практичне використання бланку оцінювання. Особливості розрахунку результатів.

Тема 9. ECERS-3: зворотний зв'язок із кандидатами у регіональні експерти

Робота у 8 мікрогрупах щодо особливостей оцінювання параметрів, індикаторів, підшкал ECERS-3. Особливості розрахунку результатів.

Питання для самостійного опрацювання

Кожен учасник із запропонованого переліку обирає по одному завданню з кожної підшкали (у підсумку має бути виконано шість завдань).

1. Розкрити сутність доступності внутрішнього простору для всіх учасників освітнього процесу у ЗДО.

2. Зробити макет розміщення умеблювання у груповому приміщенні, з урахуванням рівня «м'якості», зручності та доступності меблів у просторі.

3. Охарактеризувати логістику розташування осередків діяльності: гамірні та тихі ігрові осередки.

4. Запропонувати тематику та методичне застосування візуальних матеріалів у груповому приміщенні (вікова група на вибір учасників).

5. Здійснити теоретичний аналіз поняття «індивідуалізовані мистецькі роботи дітей».

6. Розкрити особливості оцінювання «затишного куточка» та «місця для усамітнення».

7. Скласти карту тематичних взаємозв'язків/тематичну павутинку понять, у якій в центрі представлено категорію «7 різних вмінь», «стаціонарне обладнання».

8. Запропонувати форми та методи щодо залучення дітей до процесу організації споживання їжі в колективі.

9. Навести приклади «значних» і «незначних» загроз при оцінюванні параметра «Простір для розвитку великої моторики».

10. Проаналізувати значення наочності та словесного підкріплення у процесі подання нового матеріалу дітям.

11. Визначити особливості використання мовлення персоналу з огляду на індивідуальні особливості дітей.

12. Запропонувати форми та методи розширення обсягу словникового запасу дітей дошкільного віку (вік дітей на вибір учасників).

13. Розробити інтерактивну презентацію з теми «Індивідуалізований підхід до особливостей мовлення дитини».

14. Визначити методичні інструменти заохочення дітей до спілкування.

15. Спроекувати макет осередку читацьких інтересів у груповому приміщенні ЗДО.

16. Визначити складові відповідності змісту книжок поточним інтересам дітей групи.

17. Навести приклади використання дитячих робіт в елементах оформлення групи.

18. Обґрунтувати особливості заохочення дітей до музики та руху.

19. Обговорити мистецьке, зокрема хореографічне, освітнє середовище в групі.

20. Спроекувати макет осередку діяльності гри з кубиками.

21. Скласти карту тематичних взаємозв'язків/тематичну павутинку понять, у якій в центрі представлено поняття «прийняття різноманітності», «традиційні» та «нетрадиційні гендерні ролі», «культурно чутлива поведінка».

22. Розкрити сутність поняття «види діяльності під керівництвом персоналу».

23. Навести приклади педагогічної взаємодії високого рівня якості.

24. Визначити складові поняття «позитивна взаємодія».
25. Запропонувати використання методів забезпечення дисципліни у групі.

Перелік практичних завдань

Практичні завдання виконуються у перебігу вебінарів.

1. Аналіз параметру «Внутрішній простір»: оцінювання комфортності простору, освітлення, вентиляції та температури.
2. Аналіз параметра «Умеблювання для догляду, гри та навчання»: особливості оцінювання ігрових меблів та інших предметів умеблювання у просторі.
3. Особливості оцінювання параметра «Облаштування групового простору для гри та навчання»: облаштування та розміщення ігрових осередків.
4. Аналіз параметру «Місця для усамітнення»: особливості оцінювання індикаторів різних рівнів якості.
5. Аналіз параметру «Візуальне оформлення простору пов'язане з дітьми»: зміст та особливості оцінювання візуальних матеріалів.
6. Аналіз параметру «Простір для розвитку великої моторики»: оцінювання якості, комфорту та безпеки простору, призначеного для розвитку великої моторики.
7. Оцінювання параметра «Споживання їжі»: санітарні вимоги, культура споживання їжі, вибір страв.
8. Оцінювання дотримання правил та норм у параметрі «Туалетно-гігієнічні процедури».
9. Критерії перевірки дотримання туалетно-гігієнічних процедур дитиною.
10. Аналіз параметру «Здоров'язбережувальні практики»: аспекти з оцінювання дотримання гігієни рук, індикатори з оцінювання якості денного сну та супутніх процедур, використання та зміст наочних матеріалів, пов'язаних з дотриманням здоров'язбережувальних практик.
11. Оцінювання параметра «Безпека»: безпечність середовища, нагляд персоналу, обладнання.
12. Оцінювання параметра «Допомога дітям у розширенні словника»: вимоги до мовлення персоналу.
13. Аналіз параметру «Заохочення дітей до мовлення»: оцінювання змісту та якості спілкування між персоналом і дитиною.
14. Аналіз індикаторів параметра «Використання книжок у роботі з дітьми»: користування книжками, оцінювання змісту книжок, діяльність пов'язана з використанням книжок.
15. Оцінювання якості освітнього середовища за параметром «Заохочення дітей до користування книжками»: вибір та доступність книжок.
16. Аналіз параметру «Знайомство з друкованим текстом»: оцінювання візуального оформлення та співвіднесення з текстом.
17. Аналіз оцінювання матеріалів параметра «Дрібна моторика».
18. Зміст та оцінювання матеріалів за параметром «Мистецтво». Доступність матеріалів.
19. Особливості індикаторів параметра «Музика та рух».

20. Оцінювання параметра «Кубики». Різновиди матеріалів та особливості використання.

21. Аналіз параметру «Рольова гра»: особливості гри, матеріали та залученість персоналу.

22. Оцінювання якості освітнього середовища за параметром «Природа/наука»: типи матеріалів, що оцінюються.

23. Оцінювання «математичних» параметрів: «Математичні матеріали та види діяльності», «Математика в повсякденному житті», «Розуміння зображених чисел». Аналіз матеріалів та відмінності між параметрами.

24. Особливості оцінювання параметра «Сприяння прийняттю різноманітності».

25. Аналіз параметру «Правильне використання технологій»: різновиди електронно-технологічних засобів. Обсяг, правила і вимоги використання.

26. Особливості оцінювання параметра «Нагляд за діяльністю, пов'язаною з великою моторикою».

27. Аналіз параметру «Індивідуалізоване навчання й учіння»: специфіка оцінювання індикаторів.

28. Аналіз параметра «Взаємодія персоналу з дітьми»: вербальне та невербальне спілкування між дорослими та дітьми.

29. Аналіз параметру «Взаємодія між однолітками»: роль персоналу в організації взаємодії між дітьми.

30. Приклади позитивної соціальної взаємодії між однолітками.

31. Аналіз параметра «Дисципліна». Правила поведінки в групі.

Список рекомендованої літератури

Нормативно-правові документи:

1. Базовий компонент дошкільної освіти України / Під наук. керівн. Піроженко Т. О., авт. кол-в: Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнева О.Г., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. 2021. 37 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_povu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf.
2. Закон України «Про дошкільну освіту». 2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
3. Положення про заклад дошкільної освіти (від 27.01.2021 №86). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86-2021-%D0%BF#Text>

Основна література:

1. Гармс Тельма, Річард М. Кліффорд, Деббі Краєр. Шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. Третє видання (ECERS-3) / пер. з англ. О. Тільна. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 116 с.
2. ECERS-3: Шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/ecers-shkala-ocinyuvannya-seredovisha-rannogo-ditinstva>
3. Косенчук О.Г., Новик І.М. ECERS-3: оцінюємо якість освітнього процесу по-новому. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. №12. С. 4 - 9. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/vmdz_12_2020-4-9.pdf

4. Косенчук О.Г., Новик І.М. Досліджуємо якість освітнього процесу. *Дошкільне виховання*. 2020. № 10. С. 10-13. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2020/10/dv-102020-kosenchuk- novik.pdf>
5. Матеріали круглого столу «На шляху до якісного дошкільця»: упоряд. Косенчук О.Г., Куземко Л.В., Венгловська О.А., Новик І.М.: УІПО, 2021. 35 с. URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/kruglij-stil_na-shlyahu-do-yakisnogo-doshkillya.pdf
6. Рекомендації щодо забезпечення якості дошкільної освіти України в умовах карантину/ авт. кол. Косенчук О., Новик І., Венгловська О.: УІПО, 2021. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/doshkilna-osvita.pdf>
7. Одноразове дослідження чи щоденна допомога вихователю садка: розбираємося з методикою ECERS-3 (2021). URL: https://nus.org.ua/articles/odnorazove-doslidzhennya-chy-shhodenna-dopomoga-vyovatelyu-sadka-rozbyrayemosya-z-metodykoyu-ecers-3/?fbclid=IwAR15SrFmptB9ZsmlA71jRq4RneRmkO_-stRf1eqP-y7yQ4JIL0YfZpfQVnU

Додаткові джерела:

1. Вебінар із серії «Якісна дошкільна освіта в Україні»: міжнародні критерії якості дошкільної освіти, світова практика дослідження за методикою ECERS-3 та план дослідження в Україні. URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=684667845774568>
2. Вебінар із серії «Якісна дошкільна освіта в Україні»: структура, зміст та достовірність шкали ECERS-3, а також процедура дослідження за цією методикою. URL: https://www.facebook.com/watch/live/?v=302008674505640&ref=watch_permalink
3. Вебінар із серії «Якісна дошкільна освіта в Україні»: якісний освітній простір, унеможливлення для гри та навчання відповідно до методики ECERS-3, а також практики повсякденного догляду для дітей дошкільного віку. URL: https://www.facebook.com/watch/live/?v=3895092180515529&ref=watch_permalink
4. Вебінар із серії «Якісна дошкільна освіта в Україні»: заохочення дітей до мовлення та користування книгами, ігри, мистецтво, музика та інші види навчально-пізнавальної діяльності. URL: https://www.facebook.com/watch/live/?v=412936373296737&ref=watch_permalink
5. Вебінар із серії «Якісна дошкільна освіта в Україні»: взаємодія між дітьми та з дорослими, дисципліна та структурування програми в дитсадку. URL: https://www.facebook.com/watch/live/?v=717616522284833&ref=watch_permalink
6. Вебінар із серії «Якісна дошкільна освіта в Україні» за участі професора Гентського університету Яна Пітерса. URL: https://www.facebook.com/watch/live/?v=437287750817015&ref=watch_permalink

Додаток 3
до наказу державної установи
«Український інститут розвитку освіти»
від «_____» _____ 2021 року
№ _____

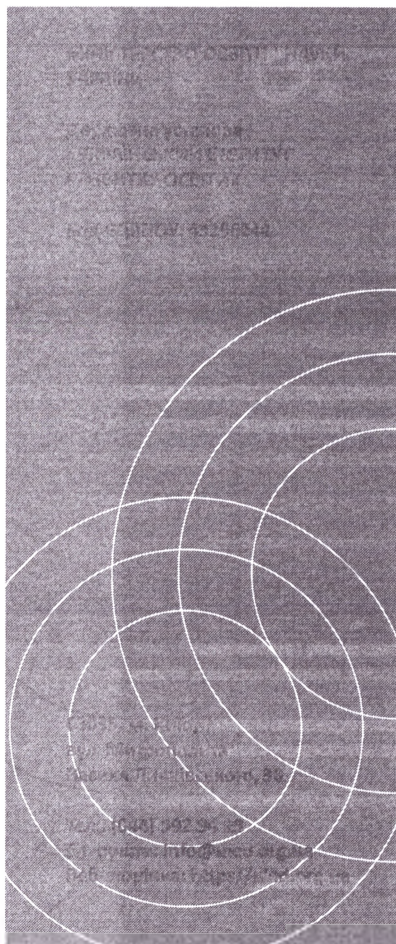
**Графік проведення навчання кандидатів у регіональні експерти щодо
оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з
використанням методики ECERS-3**

Дата та час проведення	Назва тем	Спікери
27.04.2021 16.00-18.00	Тема 1. Загальна характеристика шкал ECERS-3 як інструменту оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».
29.04.2021 16.00-18.00	Тема 2. Особливості змісту «Простір і вмеблювання»: практичні аспекти та особливості оцінювання.	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».
06.05.2021 16.00-18.00	Тема 3. Зміст підшкали «Повсякденні практики особистого догляду»: практичні засади та особливості оцінювання.	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».
11.05.2021 16.00-18.00	Тема 4. Домінанта підшкали «Мовлення та грамотність»: практичні аспекти та особливості оцінювання.	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».

13.05.2021 16.00-18.00	Тема 5. Сутнісна характеристика підшкали: «Види навчально-пізнавальної діяльності»: практичні засади та особливості оцінювання	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».
18.05.2021 16.00-18.00	Тема 6. Характеристика підшкали «Взаємодія»: особливості спостереження та оцінювання.	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».
20.05.2021 16.00-18.00	Тема 7. Сутність і зміст підшкали «Структурування програми».	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».
з 20.05.- 09.06. 2021	Практичний кейс для самостійного опрацювання.	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».
10.06.2021 16.00-18.00	Тема 8. Адміністрування шкали ECERS-3.	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».
15.06.2021 16.00-18.00	Тема 9. ECERS-3: зворотній зв'язок з регіональними експертами.	Косенчук О.Г., к.п.н., доцент, начальник відділу дошкільної та початкової освіти державної установи «Український інститут розвитку освіти»; Бойкович С.А., експерт команди підтримки реформ Міністерства освіти і науки України з напрямку «Нова українська школа».

Додаток 4
до наказу державної установи
«Український інститут розвитку освіти»
від «_____» _____ 2021 року
№ _____

Зразок сертифікату про проходження навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3

СЕРТИФІКАТ

РЕЕСТРАЦІЙНИЙ НОМЕР ____/____ «____» _____ 2021 р.

засвідчує, що

Прізвище Ім'я По-батькові

завершила(в) підготовку за програмою навчання кандидатів у регіональні експерти щодо оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з використанням методики Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS-3)

Обсяг – 30 годин (1 кредит ЕКТС)

Дата проведення: 27 квітня – 15 червня 2021 року

Досягнула(в) таких результатів:

Підвищила(в) рівень загальних і професійних компетентностей щодо оцінювання якості освітнього процесу у закладах дошкільної освіти з використанням методики ECERS-3.

Розвинула(в) здатності:

- здійснювати процедуру оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за методикою ECERS-3;
- здійснювати педагогічне спостереження, аналізувати й узагальнювати інформацію, заповнювати оціночні бланки ECERS-3, робити висновки;
- дотримуватися етичних норм експерта під час проведення дослідження ECERS-3.

Директор
М. П.

Вадим КАРАНДІЙ